

ДРАГАН ВАСИЛЕСКИ БЛАГОЈА МАРКОСКИ НИКОЛА ПАНОВ
НИКОЛА В. ДИМИТРОВ ГОРГИ ПАВЛОВСКИ

НАЦИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА

за [[година
реформирано
гимназиско
образование

УЧЕБНИК ПО ГЕОГРАФИЈА
ДЛЯ УЧЕНИКОВ 5 КЛАСА
СОВРЕМЕННА АДОЛЖНІСТВА

Главен уредник

м-р Ели **МАКАЗЛИЕВА**

Уредил

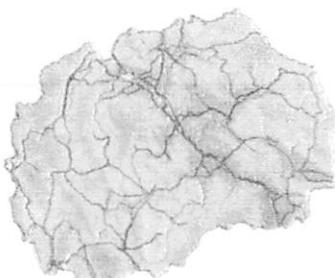
проф. д-р Ѓорѓи **ПАВЛОВСКИ**

Рецензенти:

Проф. д-р Васа **ДАСКАЛОВСКИ**, Институт за географија при ПМФ - Скопје
Јордан **ЛУКАРЕВСКИ**, професор во ДСУ „Раде Јовчевски-Корчагин“ - Скопје
Лилјана **ВОЈНЕВСКА**, професор во ДСУ „Никола Карев“ - Скопје

Со Решение на Министерот за образование и наука на Република Македонија
бр. 11-5186/1 од 30 септември 2002 година се одобрува употребата на овој учебник.

1.2. Демографски карактеристики	87
1.2.1. Бројно движење, природен прираст на населението, градско и селско население и густина на населеноста	87
1.2.2. Структурни карактеристики на населението	93
1.2.3. Етничка, верска, културна и етнографска структура на населението	97
1.2.4. Миграциони движења внатрешни и надворешни миграции	102
1.2.5. Македонци надвор од границите на Република Македонија и во светот	108
2. НАСЕЛБИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	111
2.1. Поим, појава, развиток и поделба на населбите	111
2.2. Административно-територијална поделба на Република Македонија по општини	117
IV СТОПАНСКО-ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	121
1. СТОПАНСТВО И СТОПАНСКИ ГРАНКИ	123
1.1. Дефиниција, класификација и историски развој	123
2. ЗЕМЈОДЕЛСТВО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	126
2.1. Земјоделство-општи карактеристики	126
2.2. Полјоделство	130
2.3. Градинарски култури	134
2.4. Овоштарство и лозарство	139
3. СТОЧАРСТВО	143
4. РИБОЛОВ, РИБАРСТВО И ЛОВ	147
5. ШУМАРСТВО	149
6. ЕНЕРГЕТСКИ ИЗВОРИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	151
6.1. Главни енергетски извори	151
6.2. Енергетски објекти, производство и потрошувачка на електрична енергија	154
7. РУДНИ БОГАТСТВА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	157
7.1. Метални сировини и нивна распространетост (црна и обоена металургија)	157
7.2. Неметални сировини и нивна разместеност (индустрија на неметали и градежни материјали)	161
8. ИНДУСТРИЈА И ИНДУСТРИСКИ ГРАНКИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	164
8.1. Тешка индустрија и индустриски грани	164
8.2. Лесна индустрија и индустриски грани	167
9. СООБРАЌАЈ (транспорт и врски)	173
10. ТРГОВИЈА И ТУРИЗАМ	178

СОДРЖИНА

I ЕТНОГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. Име, етногеографски одлики, географска и сообраќајна положба	7
2. Граници и големина	14

II ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. ГЕОЛОШКИ СОСТАВ И ТЕКТОНИКА	21
1.1. Тектонска еволуција и сеизмички карактеристики	21
1.2. Геолошка еволуција и геолошки состав на Република Македонија	25
2. РЕЛЈЕФ	30
2.1. Општи карактеристики на релјефот	30
2.2. Област на стари грамадни планини и котлини	33
2.2.1. Родопски планински предел	33
2.2.2. Област на млади верижни планини и котлини	40
2.3. Специфични релјефни форми	43
3. КЛИМА	46
3.1. Климатски фактори	46
3.2. Карактеристики и специфичности на метеоролошките-климатските елементи и појави	48
3.3. Климатски типови	53
3.4. Значење на климата за стопанството, загадување на воздухот и негова заштита	55
4. ХИДРОГРАФИЈА	58
4.1. Подземни води и извори	61
4.2. Реки и речни сливови	65
4.3. Езера	70
4.4. Стопанско значење, загадување и заштита на водите	73
5. ПЕДОЛОШКИ СОСТАВ	75
5.1. Стопанско значење на почвите и нивната заштита	75
6. БИОГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ	76
6.1. Растителен и животински свет	76
6.2. Стопанско значење на растителниот и животинскиот свет и нивна заштита	79
III СОЦИО-ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	81
1. НАСЕЛЕНИЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	83
1.1. Населување и етногенетски процеси	83